

Протокол № 17

розширеного засідання кафедри економіки і підприємництва, гаранта та здобувачів другого магістерського рівня освіти щодо поліпшення якості освітнього процесу в межах ОП «Економіка і бізнес»
від 24.04.2024 р.

Присутні: зав.каф., проф. Тульчинська С.О., проф. Марченко В.М., проф. Гречко А.В., проф. Дергалюк Б.В., проф. Шашина М.В., доц. Андрусь О.І., доц. Кириченко С.О., доц. Красношарпа В.В., доц. Кривда О.В., доц. Костюнік О.В., доц. Кузьмінська Н.Л., доц. Підлісна О.А., доц. Шевчук Н.А., доц. Макалюк І.В., доц. Погребняк А.Ю., доц. Дергалюк М. О., доц. Покровська Н.М.ст. викл. Бойчук Н.Я., ст. викл. Кожемяченко О.О., ас. Солосіч О.С.

Члени проектної групи ОП «Економіка і бізнес» магістерського рівня: гарант проф. Тульчинська С.О., проф. Марченко В.М., доц. Кузьмінська Н.Л.

Здобувачі другого магістерського рівня: Баранніков Максим Олександрович, Геращенко Микита Євгенійович, Главатчук Анатолій Русланович, Горбатюк Андрій Григорович, Захаров Нікіта Васильович, Кашпуренко Тетяна Олександрівна, Хома Павло Андрійович, Середюк Катерина Максимівна, Мошкун Галина Ігорівна, Кочерга Ольга Олександрівна, Фалько Микита Олегович, Щенський Дмитро Дмитрович, Коцбюбайло Марія

Порядок денний:

1. Обговорення результатів опитування здобувачів вищої освіти другого магістерського рівня вищої та результатів обговорення ОПП зі здобувачами вищої освіти
2. Формування рекомендацій щодо покращення ОП «Економіка і бізнес» магістерського рівня.
3. Про розгляд висновку відповідального редактора Дергалюка Б.В. про визнання рукопису як підручника "Національна економіка" авторів Тульчинської С.О., Кожемяченко О.О., Кузьмінської Н.Л., Шашиної М.В. та рекомендацію його до електронного видання.
4. Обговорення пропозицій до формування та Затвердження ф-каталогу вибіркових дисциплін здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти за ОП «Економіка та бізнес» на 2024/2025 н.р
5. Обговорення з випускниками першого бакалаврського рівня вищої освіти результатів навчання на ОПП «Економіка і бізнес».
6. Обговорення результатів опитування здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня вищої освіти.

Слухали: зав. каф., гаранта, проф. Тульчинську С.О. про результати опитивуння здобувачів освіти магістерського рівня та результатів обговорення ОПП зі здобувачами вищої освіти. Здобувачі магістерського рівня «Економіка і бізнес» позитивно оцінили знання і компетентості, які набуваються, вони відповідають запитам здобувачів і запитам роботодавців. Якість освіти, здобувачі оцінюють, як швидше якісну, ніж не якісну 61,5% і 15,4 % як якісну освіту. 48,7 % здобувачів вважають, що є недоліки, які знижують якість освіти. 62,5% респондентів відповіли що радше отримують реальні знання, навички та вміння за ОП, а 28,1% - отримують. 92% респондентів вважають, що зміст ОП відповідає «Економіка і бізнес». Найбільше (42,1%) респондентів оцінили свою реалізацію права на формування індивідуальної освітньої траєкторії на рівні вище середнього; 31,6% – на найвищому рівні; 21,1% – на середньому рівні. Найпопулярнішими формами навчання при викладанні дисциплін освітньо-професійної програми «Економіка і бізнес» є лекції (100%), практичні заняття (100%), розрахункові завдання 94,7%, презентації 94,7%, командні завдання 63,2, дискусії 68,4% та ділові ігри 26,3%. Найчастіше використовуються такі методи навчання як пояснювально-ілюстративний 94,7%, частково-пошуковий 42,1%, дослідницький 36,8%, проблемноорієнтований 36,8% та репродуктивний 21,1%. Стосовно форми навчання, які на думку респондентів, можуть сприяти підвищенню якості освітнього процесу були виділені розрахунково-аналітичні методи, використання / розбір бізнес-проблем на прикладі реальних підприємств, запрошення бізнесменів на лекції / семінари, розгляд кейсів реальних компаній, пояснювально-ілюстративний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, проектна діяльність, індивідуалізоване навчання, використання

штучного інтелекту для персоналізації навчання, практичні кейси. Щодо пропозицій, які були надані здобувачами: переосмислити сутність дисципліни та структуру матеріалу, надавати пропозиції студентам щодо бази практики (дуже важко знайти підприємство, яке готово взяти студента на практику). Було б доцільним, щоб університет пропонував перелік можливих підприємств, з якими налагоджені стосунки у даному аспекті; додати практичних навичок, надання студентам можливості самостійно обирати тему роботи, підприємство, яке досліджувати (щоб не було вимоги, що воно має співпадати з базою практики), направлення студентів на практику (надання переліку підприємств, до яких можна звернутися з цього питання).

Ухвалили 1: Позитивно оцінити результати опитування здобувачів освіти магістерського рівня та врахувати рекомендації, які були надані здобувачами.

Слухали: зав. каф., проф. Тульчинську С.О. про формування рекомендацій щодо покращення ОП «Економіка і бізнес» магістерського рівня

Слухали: Максима Баранніков, який високо оцінив якість підготовки, яку отримують здобувачів. Із недоліків зауважив, що не достатньо практичних навичок, але після 1 року роботи на підприємстві, це дуже швидко доповнюється.

Слухали: Нікіту Фалько, який високо оцінив якість і задоволеність навчанням на ОП, щодо отримання економічної бази так і роботи з масивами даних та побудові економічних моделей.

Слухали: Павла Хому, щодо зауважень вважає зайвими 2 курсові роботи. Позитивно оцінив вибірккові дисципліни, 2 семестр має більше практичного вибору дисциплін і це добре.

Слухали: Нікіту Фалько, щодо необхідності доповнити аспектами управлінського обліку, формування звітів, та їх економічної інтерпретації. Дублювання Розробка стартап проектів і Управління проектами, бажано об'єднати, щоб не було повторень.

Слухали: Максима Бараннікова, щодо побажання використовувати реальні кейси і працювати з реальними даними підприємств.

Слухали: Коцювайло Марію, щодо отримання практичного досвіду викладачів, розглядати підприємства, які виробляють не тільки товари, а й підприємства, які надають послуги.

Ухвалили 2: Врахувати рекомендації надані здобувачами щодо покращення ОП «Економіка і бізнес» магістерського рівня.

Слухали: зав. каф., проф. Тульчинську С.О. про розгляд висновку відповідального редактора Дергалюка Б.В. про визнання рукопису як підручника "Національна економіка" авторів Тульчинської С.О., Кожемяченко О.О., Кузьмінської Н.Л., Шашиної М.В. та рекомендацію його до електронного видання.

Ухвалили 3: Затвердити розгляд висновку відповідального редактора Дергалюка Б.В. про визнання рукопису як підручника "Національна економіка" авторів Тульчинської С.О., Кожемяченко О.О., Кузьмінської Н.Л., Шашиної М.В. та рекомендацію його до електронного видання.

Слухали: зав. каф., проф. Тульчинська С.О., яка запропонувала збільшити кількість кредити ЕКТС вибірккових дисциплін за освітніми компонентами 1-Ф, 2-Ф, 3-Ф каталогів та змінити форми контрольних заходів для здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти за ОП «Економіка та бізнес» на 2024/2025 н.р. (згідно Наказу КПП ім. Ігоря Сікорського «Про організацію та планування освітнього процесу на 2024-2025 навчальний рік»)

Ухвалили 4: Збільшити кількість кредити ЕКТС вибірккових дисциплін за освітніми компонентами 1-Ф, 2-Ф, 3-Ф каталогів та змінити форми контрольних заходів (згідно Наказу КПП ім. Ігоря Сікорського «Про організацію та планування освітнього процесу на 2024-2025 навчальний рік»).

Слухали: гаранта бакалаврського рівня ОП «Економіка і бізнес» доц. Кузьмінську Н.Л. щодо обговорення з випускниками першого бакалаврського рівня вищої освіти результатів навчання на ОП «Економіка і бізнес». В обговоренні активно прийняли участь випускники бакалаврського рівня, які зараз навчаються на магістратурі. Здобувачі задоволені рівнем підготовки, багато з них працюють на підприємствах і використовують отримані знання та навички. Було відзначено практикоорієнтований підхід ОП. Отримані знання і компетентості відповідають запитам роботодавців. Випускники користуються попитом на ринку праці.

Ухвалили 5: Позитивно оцінити результати обговорення з випускниками першого бакалаврського рівня ОП «Економіка і бізнес».

Слухали: проф. Шашину М.В., щодо обговорення результатів опитування здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня вищої освіти. Щодо відповідності очікувань респондентів від навчання за програмою «Економіка і бізнес» тому, що вони зустріли у процесі навчання 48% здобувачів повністю здійснилися, 43% - здійснилися частково і лише 9% респондентів відповіли, що їхні очікування не виправдані. Щодо відповідності якості освітнього процесу очікуванням здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 52% респондентів зазначили, що їхні очікування щодо якості освітнього процесу виправдані, 39% - частково виправдані, 9% - не виправдані. 17% респондентів повністю задоволені рівнем викладання освітніх компонент у рамках програми «Економіка і бізнес»; 72% – задоволені частково. 24% здобувачів зазначають, що мають достатньо часу на опанування дисциплін, 46% обрали відповідь “Скоріше так”. 28% обрали відповідь “Скоріше ні”. 54% здобувачів вважають, що найбільшу частину навантаження при навчанні складає самостійна робота; 26% обрали пошук необхідної інформації; 13% – аудиторні заняття. 13% респондентів задоволені балансом між часом, витраченим на аудиторні заняття, і часом, витраченим на самостійну роботу, 52% – скоріше задоволені, 26% – скоріше не задоволені, лише 9% – не задоволені. 74% респондентів мають доступ до усієї інфраструктури та інформаційних ресурсів КПІ ім. Ігоря Сікорського. 37% здобувачів відмітили достатній рівень навчально-методичного забезпечення дисциплін та ще 59% – скоріше достатній, жоден респондент не відповів “Ні”. 100% здобувачів ознайомлені з процедурою вибору навчальних дисциплін. 46% респондентів відповіли, що мають достатньо інформації про зміст вибіркового дисциплін, для здійснення свідомого вибору, 50% обрали відповідь “Скоріше так”. На думку 35% респондентів запропоновані вибіркові дисципліни повністю відповідають їхнім уявленням про якісне різноманіття вибору, відповідь “Скоріше так” обрали 48%. 37% респондентів оцінили свою реалізацію права на формування індивідуальної освітньої траєкторії на середньому рівні; 28% – на рівні вище середнього та 26% – на найвищому рівні. Найбільш якісно студентоорієнтований підхід проявляється через наявність ефективних каналів зворотного зв'язку формату «студент- викладач» (71,7%), взаємодію між студентами і викладачами на засадах співпраці (63%) та формування індивідуальної освітньої траєкторії (43,5%). Найпопулярнішими формами навчання при викладанні дисциплін освітньо-професійної програми «Економіка і бізнес» є лекції (100%), практичні заняття (100%), розрахункові завдання (97,8%), презентації (95,7%), командні завдання (82,6%), дискусії (73,9%) та ділові ігри (52,2%). Щодо форм навчання, що на думку респондентів, можуть сприяти підвищенню якості освітнього процесу є: екскурсії на підприємства; командні завдання; збільшення частки форм спрямованих на безпосередню практику; змішана форма навчання; очна форма навчання; збільшення практичних занять з викладачами практиками; воркшопи, дискусії; тренінги на підприємстві та більш практичні знання про підприємництво; запрошення роботодавців; симуляція (симуляція підприємства, економіки країни тощо); цікаві освітні екскурсії; більше командної роботи над бізнес-проектами; проходження тренінгів на підприємствах; знайомство з успішними бізнесменами, тренінги. 13% респондентів відповіли, що практична підготовка в рамках програми «Економіка і бізнес» відповідає їхнім очікуванням на високому рівні; 47,8% – на рівні вище середнього; 26,1% – на середньому рівні. 87% респондентів стверджують, що мають можливість демонструвати свої знання, вміння та навички, а також висловлювати свої думки щодо різних питань. На думку більшості респондентів наявні освітні компоненти не потребують удосконалення. В межах даної вибірки найвище оцінені Макроекономіка (67,4%), Фінанси (65,2%) та Економіка підприємства (60,9%). На думку більшості респондентів наявні освітні компоненти не потребують удосконалення. В межах даної вибірки найвище оцінені Бухгалтерський облік (67,4%), Міжнародна економіка (65,2%) та Податкова система (65,2%). Щодо напрямку вдосконалення ОК, здобувачі запропонували покращити: у наданні практичних навичок, не тільки теоретичних; зменшення кількості самостійної роботи; менеджмент проведення пар; ліквідація вивчення одного й того самого матеріалу від дисципліни до дисципліни; оновлення методів викладання; інформування про ресурси, на яких можна знайти актуальну інформацію для виконання завдань; удосконалення вивчення англійської мови; адаптація до нових зовнішніх умов; менше абстрактних задач, більше професійного застосування; система оцінювання та більш обґрунтовані самостійні завдання; більша кількість групових завдань. 91% респондентів знають про правила та процедури, які застосовуються для оцінки поточного та семестрового контролю навчального процесу. 85% респондентів повністю

проінформовані щодо мети, змісту, очікуваних результатів навчання, методів та форм контролю, а також критеріїв оцінювання з освітніх компонентів. 31% респондентів вважають, що оцінювання знань викладачами є повністю об'єктивним та прозорим, 61% обрали відповідь "Скоріше так". 91% респондентів повністю ознайомлені з документами КПІ ім. Ігоря Сікорського, які містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності.

Ухвалили 6: Позитивно оцінити результати опитування здобувачів першого бакалаврського рівня ОПП «Економіка і бізнес» та врахувати рекомендації, які були надані здобувачами.

Завідувачка кафедри економіки і підприємництва

Світлана ТУЛЬЧИНСЬКА

Вчений секретар

Наталія ШЕВЧУК